

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

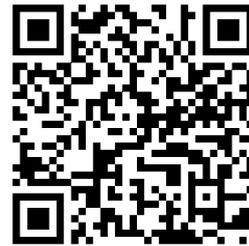
Державний обліковий номер: 0524U000323

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-09-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашкевич Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Pashkevych

Кваліфікація: к.б.н., с.н.с., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9345-6389

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-10-2024

Спеціальність за освітою: Біологія. Ботанік та біоеколог, викладач біології

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.211.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.29.35

Тема дисертації:

1. Рудеральна рослинність України: класифікація, структура та динаміка
2. Ruderal vegetation of Ukraine: classification, structure and dynamics

Реферат:

1. Дисертацію присвячено встановленню просторово-часових та екологічних закономірностей формування рудеральної рослинності України на різних рівнях її організації: популяційному, видовому, ценотичному, біотопічному для визначення її структури. У дослідженні розкрито особливості розвитку рудеральної рослинності України. За результатами аналізу польових і літературних даних на основі еколого-флористичного методу Браун-Бланке розроблено класифікаційну схему та продромус. Вона репрезентує всі типи рудеральної рослинності, що об'єднані у 9 класів, 27 союзів, 97 асоціацій та 10 безрангових угруповань. Аналіз спорідненості синтаксонів за видовим складом, виконаний на рівні союзів, показав значну подібність синтаксонів, сформованих малорічниками класів *Sisymbrietea*, *Papaveretea rhoeadis*, *Chenopodietea*, *Digitario sanguinalis*–*Eragrostietea minoris*. Детальне дослідження вищезгаданої рослинності свідчить про наявність обох класів: *Polygono arenastri*–*Poëtea annuae* та *Plantaginetea majoris*. Найбільша географічна диференціація

характерна для класів *Artemisietea vulgaris* та *Epilobietea angustifolia*. Хоча флористичний склад рудеральної рослинності відображає як типову флору території України, так і Палеарктики, проте високі позиції родин *Brassicaceae* та *Lamiaceae* засвідчують значний вплив Середзем'я. Методом синфітоіндикації встановлено екологічні амплітуди рудеральних угруповань на рівні класів та комплекс диференціювальних чинників, серед яких провідну роль відіграють рівень зволоження, кислотність, аерованість ґрунту та омброрежим. В умовах антропогенної трансформації середовища за біотопічним розподілом, чисельністю, морфометричними особливостями тощо виділено комплекс адаптацій діагностичних видів рудеральної рослинності: *Eragrostis minor* Host., *E. pilosa* (L.) P. Beauv. (*Poaceae*), *Ballota nigra* L. (*Lamiaceae*), *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. (*Apiaceae*), *Heracleum sosnowskyi* Manden. (*Apiaceae*), *Asclepias syriaca* L. (*Apocynaceae*), *Solidago canadensis* L. (*Asteraceae*). З'ясовано основні закономірності структури й динаміки популяцій синантропних видів, що забезпечують їх існування в екстремальних умовах під постійним рекреаційним впливом, тенденції поширення та еколого-ценотичні особливості угруповань за участю модельних видів. Запропоновано класифікацію основних типів біотопів, сформованих діяльністю людини: гар-біотопи (вирубки, постпірогенні біотопи, перелogi), спонтанні біотопи під постійним неспрямованим антропогенним впливом (рудеральні біотопи), штучно створені з постійним інтенсивним впливом (агроценози, технотопи). Представлено три основні варіанти формування рудеральних угруповань: типова відновна сукцесія, хронічно-серіальна модель автогенних сукцесій, на заключній стадії алогенних сукцесій у разі перевипасання або надмірного рекреаційного навантаження. З'ясовано, що тиск техногенних процесів, з одного боку, призводить до деградації та знищення рослинного покриву, обмежує кількість оселищ для рослинних угруповань, з іншого – стимулює включення механізмів адаптації окремих типів угруповань до екстремальних екологічних умов. Рудеральні угруповання, що виникають на заключній стадії алогенної сукцесій, мають принципово іншу, ніж відновна сукцесія, природу, оскільки вона викликана зовнішніми чинниками. Значне антропогенне навантаження на природні екосистеми та незбалансоване природокористування спричинює перетворення рослинного покриву, виснаження едафокомплексів, збіднення біорізноманіття, що призводить до повної або часткової заміни природних ценозів на рудеральні. Оцінивши реакцію рудеральної рослинності на рівні союзів на кліматичні зміни, встановлено, що за підвищення середньорічної температури на +2 °C скорочується кількість найчутливіших до кліматичних змін синтаксонів (*Senecionion fluviatilis*, *Aegopodion podagrariae*), а за +3 °C вони можуть зникнути з лісової зони. Натомість угруповання союзу *Atriplicion* можуть легко відновлюватися за рахунок високої флуктаційної здатності, а *Eragrostion*, *Saginion procumbentis*, *Polygono-Coronopodion* навіть розширювати свої площі й захоплювати інші території. Для угруповань союзу *Sisymbriion officinalis* загроз не існує, а угруповання *Oporordion asanthii* здатні до відновлення на інших територіях у відповідних умовах внаслідок флуктаційного розвитку видів, хоча й знаходяться в зоні зникнення. За результатами виконання дисертаційної роботи сформульовано наукову концепцію про те, що структура і стан рудеральної рослинності обумовлені постійністю та характером антропогенного впливу, екологічними умовами та наявною насінневою базою характерного комплексу видів. Отримані у результаті дослідження закономірності відновлення рослинності мають практичне значення для розроблення методів рекультивації та прогнозування сукцесійних змін на промислових майданчиках, деградованих природних землях і покинутих територіях, у тому числі в умовах змін клімату.

2. The study reveals the peculiarities of the development of ruderal vegetation in Ukraine. According to the results of the analysis of field and literature data, a classification scheme and prodromus were developed based on the Brown-Blanke ecological-floristic method. It represents all types of ruderal vegetation, united in 9 classes, 28 alliances, 97 associations and 10 unranked communities. The analysis of the similarity of syntaxons by species composition showed significant similarity of syntaxons formed by annuals and biennials of the classes *Sisymbrietea*, *Papaveretea rhoeadis*, *Chenopodietea*, *Digitario sanguinalis-Eragrostietea minoris*. A detailed study of the trampled vegetation shows the presence of both classes: *Polygono arenastri-Poëtea annuae* and *Plantaginietea majoris*. Although the floristic composition of the ruderal vegetation reflects both the typical flora of the territory of Ukraine and the Palearctic, the high positions of the *Brassicaceae* and *Lamiaceae* families testify to

the significant influence of the Mediterranean. By the method of synphytoindication, the ecological amplitudes of ruderal vegetation at the class level and a complex of differentiating factors, among which the leading ones are the level of moisture, acidity, aeration of the soil, and the humidity regime, were established. In the conditions of anthropogenic transformation of the environment by biotope distribution, abundance, morphometric features, etc., a complex of adaptations of diagnostic species of ruderal vegetation was identified: *Eragrostis minor* Host., *E. pilosa* (L.) P. Beauv. (Poaceae), *Ballota nigra* L. (Lamiaceae), *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. (Apiaceae), *Heracleum sosnowskyi* Manden. (Apiaceae), *Asclepias syriaca* L. (Apocynaceae), *Solidago canadensis* L. (Asteraceae). The main regularities of the structure and dynamics of populations of synanthropic species that ensure their existence in extreme conditions under constant recreational influence, distribution trends and ecological and coenotic features of communities with the participation of model species have been clarified. The author proposes a classification of the main biotopes formed by human activity: gap biotopes (clearings, post-pyrogenic biotopes, fallows), spontaneous biotopes under constant undirected anthropogenic influence (ruderal biotopes), artificially created with constant intensive influence (agrocenoses, technotopes). Three main options for the formation of ruderal communities are presented: a typical restorative succession, a chronic-serial model of autogenous succession, and allogenic succession at the final stage in the case of overgrazing or excessive recreational load. It has been found that the pressure of man-made processes, on the one hand, leads to degradation and destruction of vegetation cover, limits the number of habitats for plant communities, and, on the other hand, stimulates the inclusion of mechanisms for the adaptation of certain types of ruderal vegetation to extreme environmental conditions. Ruderal communities that form at the final stage of allogenic succession have a fundamentally different nature than restorative succession, as it is caused by external factors. Significant anthropogenic load on natural ecosystems and unbalanced nature use causes transformation of vegetation cover, depletion of soils, impoverishment of biodiversity, which leads to complete or partial replacement of natural coenoses with ruderal ones. Assessment of the response of ruderal vegetation to climate change at the level of unions showed that with an increase in the average annual temperature by +2 °C, the number of the most sensitive to climate change syntaxa (*Senecionion fluviatilis*, *Aegopodion podagrariae*) decreases, and at +3 °C they may disappear from the forest zone. Instead, *Atriplicion* communities can easily regenerate due to their high fluctuation capacity, and *Eragrostion*, *Saginion procumbentis*, *Polygono-Coronopodion* can even expand their areas and occupy other territories. There are no threats to the *Sisymbrium officinalis* communities, and the *Onopordion acanthii* communities are capable of recovery in other areas under appropriate conditions due to the fluctuating development of species, although they are in the endangered zone. Based on the results of the dissertation a scientific concept was formulated that the structure and state of ruderal vegetation is determined by the constancy and nature of anthropogenic impact, ecological conditions and the available seed base of a characteristic complex of species. The patterns of vegetation regeneration obtained as a result of the study are of practical importance for the development of reclamation methods and the prediction of succession changes at industrial sites, degraded natural lands and abandoned territories, including in the context of climate change.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Pashkevych N.A., Burda R.I. Distribution of alien species from Poaceae and Asteraceae families in the protected areas of Ukrainian forest-steppe. *Thaiszia - Journal of botany*. 2017. Vol. 27 (1). P. 29-39. Q4 https://www.upjs.sk/public/media/16530/029-039_Pashkevych-Burda-upr.pdf.
- 2. Pashkevych N.A., Burda R.I. Spread of alien plant species in the habitats of the ukrainian forest steppe. *Ekologia (Bratislava)*. 2017. Vol. 36 (2). P. 121-129. Q3 <https://doi.org/10.1515/eko-2017-0011>
- 3. Likhanov A., Oliinyk M., Pashkevych N., Churilov A., Kozyr M. The Role of Flavonoids in Invasion Strategy of *Solidago canadensis* L. *Plants*. 2021. Vol. 10 (8). 1748. Q1 <https://doi.org/10.3390/plants10081748>.
- 4. Didukh Y., Pashkevych N., Kucher O., Chusova O. Impact of climate change on ruderal communities in the conditions of Ukraine. *Ekológia (Bratislava)*. 2023. Vol. 42 (1). P. 39-46. Q3 <https://doi.org/10.2478/eko-2023-0005>.
- 5. Didukh Ya.P., Pashkevych N., Kolomyichuk V.P., Vyshnevskiy D. Vegetation changes within the Chornobyl Exclusion Zone, Ukraine. *Environmental & Socio-economic Studies*. 2023. Vol. 11 (1). P. 13-32. Q3 <https://doi.org/10.2478/environ-2023-0002>
- 6. Кучер О.О., Дідух Я. П., Пашкевич Н.А., Зав'ялова Л. В., Розенбліт Ю.В., Орлов О.О., Шевера М.В. Вплив дуба червоного (*Quercus rubra*; Fagaceae) на природне фіторізноманіття лісів України. *Український ботанічний журнал*. 2023. Том 80 (6). С. 453-468. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj80.06.453>
- 7. Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В. Синантропна рослинність трансформованих біотопів Чернігівщини. *Український ботанічний журнал*. 2009. Т. 66 (2). С. 38-47. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/30059/09-Pashkevich.pdf?sequence=1>
- 8. Пашкевич Н.А. Оцінка адаптації ценопопуляцій *Aegilops ovata* L. в умовах рекреації. *Науковий вісник Національного Лісотехнічного університету України: збірник науково-технічних праць*. 2013. Вип. 23.2. С. 130 - 135. https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_2/130_Pasz.pdf
- 9. Фіцайло Т.В. Пашкевич Н.А. Синантропізація флори та біотопів Шацького НПП. *Український ботанічний журнал*. 2013. 70 (1). С.16-21. <https://ukrbotj.co.ua/pdf/70/1/ukrbotj-2013-70-1-016.pdf>
- 10. Петрович О.З., Бурда Р.І., Пашкевич Н.А., Голівець М.О. Передумови формування адвентивної фракції лісостепових локальних флор природно-заповідного фонду України. *Чорноморський ботанічний журнал*. 2014. Т. 10 (3). С. 388-401. <http://dx.doi.org/10.14255/2308-9628/14.103/11>
- 11. Пашкевич Н.А. Біотопи парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва Феофанія. *Екологічні науки: науково-практичний журнал*. 2020. 28(1). С. 263-268. <http://eco.j.dea.kiev.ua/archives/2020/1/43.pdf>
- 12. Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г. Популяційний аналіз *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. умовах Лісової зони. *Український ботанічний журнал*. 2016. 73 (5). С. 474-482. <https://ukrbotj.co.ua/pdf/73/5/ukrbotj-2016-73-5.pdf>
- 13. Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г. Еколого-ценотичний аналіз трав'яних угруповань *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. умовах Лісової зони. *Український ботанічний журнал*. 2016. 73 (6). С. 579-586. <https://ukrbotj.co.ua/pdf/73/6/ukrbotj-2016-73-6.pdf>
- 14. Блінкова О.І., Пашкевич Н.А., Васільєва Т.А. Особливості адаптації рідкісного виду *Schoenus ferrugineus* L. до трансформованих умов довкілля. *Біологічні системи*. Т. 9 (2). 2017. С. 278-289. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/269783>
- 15. Пашкевич Н.А. Структурно-функціональні показники змін біологічних систем, як основа ведення моніторингу. *Науковий вісник НУБіП України. Серія: Біологія, біотехнологія, екологія*. 2017. 170. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Biologiya/article/view/9819>
- 16. Одукалець І.О., Коротка І.А., Пашкевич Н.А., Любінська Л.І., Горбняк Л.Т. Трансформація рослинного покриву та зміна екологічних умов під впливом насаджень *Pinus sylvestris* (Pinaceae) в Національному природному парку "Подільські Товтри". *Український ботанічний журнал*. 2018. 75(1). С. 59-69. <https://ukrbotj.co.ua/archive/75/1/59>
- 17. Пашкевич Н.А. Рудеральна рослинність селища-курорту Східниця (Львівська область, Україна). *Біологічні Студії*. 2018. 12(2). С. 63-76. <https://doi.org/10.30970/sbi.1202.554>

- 18. Пашкевич Н.А., Іваненко О.М., Березніченко Ю.Г. Підбір індикаторних видів рослин і грибів з метою оцінки трансформації біосистеми (на прикладі грабових лісів). Питання біоіндикації та екології. 2018. Вип. 23 (2). С. 3-17. https://sites.znu.edu.ua/bioindication//issues/2018-23-2/1_pashkevich_i_dr_.pdf
- 19. Радченко В.Г., Бурда Р.І., Пашкевич Н.А., Конякін С.М., Крахмальний О.Ф., Гапонова Л.П., Матяшук Р.К., Шупова Т.В., Дубровський Ю.В. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва Феофанія – осередок біотичного різноманіття урбаноекосистеми Києва. Екологічні науки. 2019. Том 25 (2). С. 138-146. <https://doi.org/10.32846/2306-9716-2019-2-25-22>
- 20. Дубина Д.В., Ємельянова С.М., Дзюба Т.П., Устименко П.М., Фельбаба-Клушина Л.М., Давидова А.О., Давидов Д.А., Тимошенко П.А., Барановський Б.О., Борсукевич Л.М., Вакаренко Л.П., Винокуров Д.С., Дацюк В.В., Єременко Н.С., Іванько І.А., Лисогор Л.П., Казарінова Г.О., Кармизова Л.О., Махиня Л.М., Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В., Шевера М.В., Ширяєва Д.В. Рудеральна рослинність України: синтаксономічна різноманітність і територіальна диференціація. Чорноморський ботанічний журнал. 2021. Vol. 17 (3). Р. 253–275. <https://cbj.kspu.edu/index.php/cbj/article/view/61/55>
- 21. Moysiienko I.I., Shynder O.I., Levon A.F., Chorna G.A., Volutsa O.D., Lavrinenko K.V., Kolomiychuk V.P., Shol G.N., Shevera M.V., Borovyk D.V., Vynokurov D.S., Zviahintseva K.O., Kalashnik K.S., Kazarinova H.O., Levchuk L.V., Skobel H.O., Tarabun M.O., Gerasimchuk G.V., Lyubinska L.G., Bezsmertna O.O., Bondarenko H.M., Mamchur T.V., Pashkevych N. Notes to vascular plant in Ukraine I. Chornomorski Botanical Journal. 2022. Vol. 19 (1). Р. 76–93. <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/17737/3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- 22. Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г., Подобайло А.В. Особливості ценопопуляцій *Asclepias syriaca* L. (ваточник сірійський) на перелогах лівобережної України. Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія 2023, Т. 25 (1). 51. <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2023.25.1.05>
- Біотопи лісової та лісостепової зон України / Ред. чл.-кор. НАН України Я.П. Дідух. Київ, 2011. 288 с. https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Korotchenko/publication/299340843_Biotopes_of_forest_and_forest-steppe_zones_of_Ukraine/links/57a0e5a608ae5f8b25896c36/Biotopes-of-forest-and-forest-steppe-zones-of-Ukraine.pdf
- Бурда Р.І., Пашкевич Н.А., Бойко Г.В., Фіцайло Т.В. Чужорідні види охоронних флор Лісостепу України. К.: Наук. думка, 2015. 116 с. https://www.botany.kiev.ua/doc/chuj_vid_flor_ukr.pdf
- Дідух Я.П., Мала Ю.І., Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В., Ходосовцев О.Є. Біотопи Гірського Криму. / Ред. Я.П. Дідух. К.: ТОВ "НВП Інтерсервіс", 2016. 292 с. https://www.botany.kiev.ua/doc/diduh_monog_2016.pdf
- Бурда Р.І., Пашкевич Н.А., Блінкова О.І., Шупова Т.В., Стукалюк С.В., Іваненко О.М., Білушенко А.А. Адаптивна стратегія популяцій адвентивних видів. / За ред. д.б.н., проф., Р.І. Бурди К.: Наук. думка, 2018. 192 с. https://www.researchgate.net/publication/332672310_ADAPTIVE_STRATEGY_POPULATIONS_OF_ALIEN_SPECIES
- Національний каталог біотопів України. / За ред. А.А. Куземко, Я.П. Дідуха, В.А. Онищенко, Я. Шеффера. К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. 442 с. https://www.researchgate.net/publication/331936278_NATIONAL_HABITAT_CATALOGUE_OF_UKRAINE_high
- Дубина Д.В., Дзюба Т.П., Ємельянова С.М., Багрікова Н.О., Борисова О.В., Борсукевич Л.М., Винокуров Д.С., Гапон С.В., Гапон Ю.В., Давидов Д.А., Дворецький Т.В., Дідух Я.П., Жмут О.І. Козир М.С., Конішук В.В., Куземко А.А., Пашкевич Н.А. Рифф Л.Є, Соломаха В.А., Фельбаба-Клушина Л.М., Фіцайло Т.В., Чорна Г.А., Чорней І.І., Шеляг-Сосонко Ю.Р., Якушенко Д.М. Продромус рослинності України. / Відп. ред. Д.В. Дубина, Т.П. Дзюба. Київ: Наук. думка, 2019. 784 с. https://geobot.org.ua/files/publication/2106/prodr_roslinn_ukr_2019.pdf
- Дідух Я.П., Борсукевич Л.М., Давидова А.О., Дзюба Т.П., Дубина Д.В., Ємельянова С.М., Коломійчук В.П., Куземко А.А., Кучер О.О., Мойсієнко І.І., Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В., Ходосовцев О.Є., Царенко П.М., Чусова О.О., Шаповал В.В., Ширяєва Д.В. Біотопи степової зони України. / Ред. чл.-кор. НАН України Я.П. Дідух. Київ – Чернівці: ДрукарТ, 2020. 392 с. https://www.botany.kiev.ua/doc/diduch_biotopy.pdf

- Пашкевич Н.А., Гаврилов С.О. Трансформація рослинного покриву перелогів на території Шацького національного природного парку. Природа Західного Полісся та прилеглих територій. Збірник наукових праць. 2012. 9. С. 139-142. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/232>
- Пашкевич Н.А. Анатомо-морфологічні адаптації листків *Eragrostis minor* Host. (Poaceae) за різних екологічних умов. *Modern Phytomorphology*. 2014. 6. С. 309-314. https://www.researchgate.net/publication/299283925_Anatomical_And_Morphological_Adaptation_Of_The_Le
- Пашкевич Н.А. Оцінка адаптації ценопопуляцій *Eragrostis minor* Host. (Poaceae) до умов трансформованого середовища. *Modern Phytomorphology*. 2015. 7. С. 103-112. https://www.researchgate.net/publication/299283978_The_Evaluation_Of_Adaptation_Of_Eragrostis_Minor_H
- Пашкевич Н.А., Зуб Л.М., Лисогор Л.П., Прокопук М.С. До критеріїв оцінки загроз інвазійних чужорідних видів об'єктам ПЗФ України. Моніторинг та охорона біорізноманіття в Україні: Прикладні аспекти моніторингу та охорони біорізноманіття. Серія: «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 16. Т. 3. Київ, Чернівці, 2020. С. 265-271. https://uncg.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/T3_WEB_MonOchBioriz_Konference_2.pdf
- Pashkevych N., Lysohor L., Gubar L., Gorobchyshyn V., Olijnyk M., Ivanenko O., Bereznichenko Y. Information system for environmental threats of alien species in Ukraine. *Acta Oecol. Carpat*. 2018. Vol. XI (II). P. 25-35. <https://magazines.ulbsibiu.ro/actaoc/25-32112.pdf>
- Pashkevych N., Lysohor L., Gubar L. Alien species plant of Information system of Ukraine (Asteraceae, Poaceae, Brassicaceae). *Acta Oecol. Carpat*. 2019. Vol. XII (I). P. 13-36. <https://magazines.ulbsibiu.ro/actaoc/13-36121.pdf>
- Lavrinenko K., Shyriaieva D., Vynokurov D., Kuzemko A., Shynder O., Pashkevych N. Plants of the southern part of the Synyukha river basin. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). 2022. Occurrence dataset on GBIF. DOI:10.15468/9jn3ff
- Подобайло А.В., Пашкевич Н.А., Миленко Н.М., Чурилович Р.П. Знахідки чужорідних рослин на території Національного природного парку «Пирятинський» та прилеглих територіях. Знахідки чужорідних видів рослин та тварин в Україні. Серія: «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 29. Чернівці, 2023. С. 452-456.
- Pashkevych N. Plants of residential areas of Mykolaiv region. Version 1.2. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). 2023. Occurrence dataset on GBIF. <https://doi.org/10.15468/s39gq3> accessed via GBIF.org on 2023-09-25.
- Pashkevych N. Roadside vegetation of the Left Bank of Ukraine. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). 2023. Occurrence dataset on GBIF. <https://doi.org/10.15468/dgtpbp> accessed via GBIF.org on 2023-12-09.
- Lavrinenko K., Kuzemko A., Shynder O., Bezsmertna O., Pashkevych N., Chusova O. Plants of the Hnylyi Tikych River basin and adjacent territories. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). 2023. Sampling event dataset on GBIF. DOI:10.15468/t4a7xw
- Pashkevych N. Vegetation of abandoned fields in Ukraine. *Dry Grassland of Europe: biodiversity, classification, conservation and management: book of Abstracts 8th European Dry Grassland Meeting (13-17 June)*. Uman (Ukraine), 2011. P. 43. https://edgg.org/sites/default/files/page/EGC2011_Book%20of%20Abstracts.pdf
- Пашкевич Н.А. Проблеми класифікації антропогенно трансформованих біотопів. Біотопи (оселища) України: наукові засади їх дослідження та практичні результати інвентаризації: матеріали робочого семінару (Київ, 21-22 березня 2012). Київ-Львів, 2012. С. 93-99. <http://www.natureexperts.org/wp-content/uploads/2019/11/biotopes-of-ukraine.pdf>
- Пашкевич Н.А. Екологічні особливості розподілу рудеральних угруповань однорічних злаків Києва і Київської області. Синантропізація рослинного покриву України: тези наукових доповідей (м. Переяслав-Хмельницький, 27-28 вересня 2012). Київ-Переяслав-Хмельницький, 2012. С. 71-73. https://www.botany.kiev.ua/doc/zbirnik_conf_syn_2019.pdf
- Пашкевич Н.А. Синантропна рослинність природного заповідника «Медобори». Подільські читання: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23-24 травня, 2013). Тернопіль: СМП «Тайп»,

2013. С. 193-195.

- Пашкевич Н.А. Особливості адаптаційних змін ценопопуляцій *Eragrostis minor* L. (Poaceae) за умов рекреації різного рівня. Роль ботанічних садів і дендропарків у збереженні і збагаченні біологічного різноманіття урбанізованих територій: матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 28-31 травня, 2013). Київ, 2013. С. 125-127. <https://www.ieenas.org/site/assets/files/3395/conf.pdf>
- Pashkevich N. Ecological assessment ruderal communities annual cereals Kyiv region (Ukraine). Fifth International Symposium Ecologists of the Republic of Montenegro: book of Abstracts (Tivat, 2-5 October 2013). Tivat: Centre for Biodiversity of Montenegro, 2013. P. 82.
- Пашкевич Н.А. Рудеральна рослинність національного природного парку «Хотинський». Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каньйонового Придніпров'я: матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої сторіччю ботанічних досліджень у регіоні (11-12 вересня 2014 р., м. Заліщики). Львів, 2014. С. 199-204.
- Pashkevych N., Burda R.I., Golivets M.O., Petrovych O.Z. Assessment of the distribution of alien plant species across the habitats of the Ukrainian forest steppe. The 11th International Conference Synanthropization of Flora and Vegetation: book of Abstracts (11-13 September 2014). Poznań & Obrzycko, Poland. P. 75.
- Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В., Карпенко Ю.О. Адвентивні види флори Мезинського національного природного парку. Природні та антропогенно трансформовані екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період: матеріали міжнародної наукової конференції «Природні та техногеннозмінені екосистеми прикордонних територій у пост чорнобильський період» і міжнародної науково-практичної студентської конференції «Структурно-функціональна організація природних і антропогенно трансформованих екосистем прикордонних територій» (Чернігів, 9-11 жовтня 2014). Чернігів, 2014. С. 55-61.
- Пашкевич Н.А. Структурно-функціональні особливості адаптацій видів роду *Eragrostis* Wolf. (Poaceae) за різних екологічних умов. Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства (м. Київ, 25-26 квітня 2017). Київ, 2017. С. 68 с. https://www.botany.kiev.ua/doc/14_congress_UBT.pdf
- Pashkevych N., Lysohor L., Gubar L. Alien species plant of information system of Ukraine (Asteraceae, Poaceae, Brassicaceae). Management and sharing of IAS data to support knowledgebased decision making at regional level: book of Abstracts Joint ESENINIAS and DIDIAS Scientific Conference and 8th ESENIAS Workshop. Bucharest, 2018. P. 97.
- Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г. Еколого-ценотичний аналіз археофіта *Ballota nigra* (Lamiaceae) на території України. Синантропізація рослинного покриву України: збірник наукових статей III Всеукраїнської наукової конференції (Київ, 26-27 вересня, 2019). Київ, 2019. С. 128-131. https://www.botany.kiev.ua/doc/zbirnik_conf_syn_2019.pdf
- Пашкевич Н.А., Лисогор Л.П., Губарь Л.М., Олійник М.П., Березніченко Ю.Г. Створення інформаційної системи екологічних загроз чужорідних видів України. Синантропізація рослинного покриву України: збірник наукових статей III Всеукраїнської наукової конференції (Київ, 26-27 вересня, 2019). Київ, 2019. С. 132-135. https://www.botany.kiev.ua/doc/zbirnik_conf_syn_2019.pdf
- Пашкевич Н.А., Фіцайло Т.В., Лисогор Л.П. Динамічні зміни балкової рослинності Криворіжжя. Класифікація рослинності та біотопів України: матеріали четвертої науково-теоретичної конференції (Київ, 25-26 березня, 2020). Київ, 2020. С. 116-123. https://www.botany.kiev.ua/doc/conf_klas_rosl_2020.pdf
- Пашкевич Н.А. Демутаційні особливості рослинного покриву населених пунктів Чорнобильського радіаційно-екологічного Біосферного Заповідника. «Chornobyl: OpenAirLab»: матеріали I Міжнар. науково-практичної конференції (Київ, 24 квітня, 2021). Тернопіль, 2021. С. 178-183. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u184/shornobyl_open_air_lab.pdf
- Didukh Ya., Pashkevych N., Kolomyichuk V. Demutation processes of vegetation in Chernobyl Exclusion Zone. 29th Conference of European Vegetation Survey: book of Abstracts. (online conference, 6-7 September, 2021). P. 51. <https://euroveg.org/download/evs/29/29th-Conference-European-Vegetation-Survey-2021->

Abstracts.pdf

- Dubyna D., Iemelianova S., Dziuba T., Ustyenko P., Felbaba-Klushyna L., Davydova A., Davydov D., Tymoshenko P., Baranovski B., Borsukevych L., Vakarenko L., Vynokurov D., Datsyuk V., Yeremenko N., Ivanko I., Lysohor L., Kazarinova H., Karmyzova L., Makhynia L., Pashkevych N., Fitsailo T., Shevera M., Shyriaieva D. Ruderal vegetation of Ukraine: a review of syntaxonomy and biogeographical peculiarities. 30th Conference of the European Vegetation Survey: Plant communities in changing environment. (Bratislava (Slovakia), May 9–13, 2022). P. 23-13.
- Pashkevych N. Ruderal communities Calamagrostis epigejos in Ukraine. European Vegetation Survey: methods and approaches in a changing environment: book of Abstracts 31st Conference of the European Vegetation Survey (May 21 – 25). Rome (Italy), 2023. P. 133. <https://euroveg.org/download/evs/31/EVS-2023-Rome-Abstracts.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0110U007925; 0106U012272; 0116U002030; 0121U107628; 01061U12507; 0110U005299; 0114U002871; 0112U002615; 0117U004320; 0109U002347; 0117U004318

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідух Яків Петрович
2. Yakiv P. Didukh

Кваліфікація: д.б.н., професор, академік НАНУ, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5661-3944

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Мирослава Іванівна

2. Myroslava I. Soroka

Кваліфікація: д. б. н., професор, 06.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1037-6904

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний лісотехнічний університет України

Код за ЄДРПОУ: 02070996

Місцезнаходження: вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буджак Василь Васильович

2. Vasyl V. Budzhak

Кваліфікація: д. б. н., доц., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7754-6437

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55922695900>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, буд. 37, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мінарченко Валентина Миколаївна

2. Valentyna M. Minarchenko

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5049-7620

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010987

Місцезнаходження: , Київ, 01023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дідух Яків Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мосякін Сергій Леонідович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Нипорко Світлана Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна